

Seutukunnallinen esitys Leka -toiminnasta ja Kulttuuriyhdistys Kuvioista eroamiseksi

SIVLA 24.05.2023 § 40

144/00.04.01/2023

Lastenkulttuurikeskus LEKA – Leikki & Kasvu on kulttuuriyhdistys Kuvio ry:n vuonna 2016 perustama seutukunnallinen lasten ja nuorten kulttuurin edistämiseen kehitetty toimintamuoto. Lastenkulttuurikeskus LEKA:n tehtävänä on ollut tuottaa lasten ja nuorten kulttuuria sen jäsenkuntiin Forssaan, Tammelaan, Jokioisille, Ypäjälle ja Humppilaan. Toiminnan pääpainona on ollut toimintamaksun maksaneiden kuntien lasten- ja nuortenkulttuurin vahvistaminen taloudellista sekä toiminnallista hyötyä tuottamalla.

LEKA:n rahoituksesta ja toiminnasta vastaa Kulttuuriyhdistys Kuvio ry. LEKA:n talouden perustana on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät rahoitukset. Lisäksi kunnat ovat rahoittaneet toimintaa maksamalla Kuvio ry:lle jäsenmaksua (0,25€/kuntalainen) sekä maksamalla LEKA:lle toimintamaksua (2€/4€ alle 18-vuotias). Tämän lisäksi yhdistyksen ja LEKA:n toiminta on vaatinut yhdistyksen omarahoitusta. Toiminnan tarkoituksena on ollut, että kuntien laittama rahasumma palaa takaisin kuntien lastenkulttuuritoimintaan korotettuna OKM:n rahoitusosuuden avulla. Tämän lisäksi kulttuurikeskuksen on ollut määrä tuottaa kuntiin räätälöityjä lastenkulttuuripalveluita kulttuurituottajan työpanoksella.

Kulttuuriyhdistys Kuvio esitteli seutukunnan sivistysjohtajille vuoden 2022 syksyllä LEKA:n toimintaa sekä vuoden 2023 talousnäkyymiä ja vaadittavia toimenpiteitä. Sivistysjohtajille esitettiin toive toimintamaksun nostamisesta kahdesta eurosta neljään euron per alle 18-vuotias kuntalainen. Päätöksenteon tueksi sivistysjohtajat pyysivät lisäselvitystä talouden osalta. Selvitys sisälsi pääosin seuraavaa:

- Toimintamaksusta puolet (2€/alle 18-vuotias) laskutetaan kunnilta tavalliseen tapaan alkuvuodesta. Jos/kun LEKA saa hankerahoitusta vuoden aikana, toinen myöhempi laskutuserä voidaan perua tai sitä voidaan pienentää vastaavasti. Kunnat varaavat talousarviossaan LEKA:n toimintamaksuun 4 euroa/lapsi, mutta osa siitä saattaa kuitenkin loppuvuodesta säästyä.
- Osa-aikainen kulttuurituottaja 70 % työajalla 12 kuukaudeksi
- Kuntien lastenkulttuuriin tulee LEKA-toiminnan kautta enemmän rahaa, kuin mitä kunnat toimintaan sijoittavat. OKM:n hake mahdollistaa tämän.
- Kuntien jäsenmaksut Kuvio ry:lle puolittuvat vuonna 2023

Alkuvuodesta 2023 kulttuurituottaja toi kuntien tietoon, että talousarviolaskelmat eivät ole pitäneet paikkaansa ja laskelmat perustuivat osittain väriin tietoihin. Laskelmasta oli muun muassa unohtunut kulttuurituottajan palkka ja alle 18-vuotaiden lasten määrä oli laskettu virheellisesti. Kuntien LEKA-yhteyshenkilöt, kulttuurituottaja sekä Kuvion puheenjohtaja pyrkivät selvittämään asiaa ja kulttuurituottaja ehdotti erilaisia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Sivistysjohtajat päätyivät pyytämään Kuvio ry:ltä virallista selvitystä talouden tämänhetkisestä tilanteesta.

Maaliskuun 2023 lopussa saadun selvitysten perusteella voimme todeta, että kunnat eivät voi jatkaa yhteistyötä tilanteessa, jossa yhdistyksen ja LEKA-toiminnan rahoitus ei ole vakaalla pohjalla. Sivistysjohtajien saamassa viimeisimmässä selvityksessä todetaan, että LEKA:n vuoden 2023 budjetissa on saadun OKM:n avustuksen jälkeenkkin vajausta melkein 27 000 euroa. Vaikka kuntien toimintamaksu korotettaisi kahdesta eurosta neljään euroon, budjetin vaje olisi edelleen noin 16 000 euroa. Tämä siitäkkin huolimatta, että kiinteitä kuluja on vähennetty esimerkiksi toimistotilan, varaston sekä kulttuurituottajan työajan osalta. Epäselvän rahatilanteen johdosta kulttuurituottajalla ei ole tällä hetkellä työsopimusta. Huomioitava on lisäksi, että OKM:n avustus on myönnetty kulttuurituottajan 70 prosenttisella työmäärällä ja saadusta selvityksessä puuttui edelleen tieto, miten kulttuurituottajan työpanoksen vähentäminen ehdotettuun 20 prosenttiin vaikuttaisi OKM:ltä saatuun avustukseen.

Kulttuuriyhdistys Kuvio ei ole esittänyt suunnitelmaa, miten tämä vähintään 16 000 euron budjettivaje katetaan. Talousarvio ei ole edelleenkaan tasapainossa. Kuntien viranhaltijat ja työntekijät toteavat lisäksi, että selvityksen mukainen talousarvio poikkeaa merkittävästi vuoden 2022 lopussa esitetystä arviosta. Tämän lisäksi kulttuurituottajan ei ole todettu tuottavan kunnille kulttuuripalveluja, vaan varsinainen toiminnan järjestäminen on jäänyt kuntien työntekijöiden/viranhaltijoiden vastuulle. Kuntien kulttuuritoimijoilla on myös huoli Kuvio ry:n taloustilanteen mahdollisista vaikutuksista hallituksen jäsenten henkilökohtaiseen talouteen, mikäli toimintaa edelleen jatketaan.

Käytännössä lastenkulttuuriin varattu raha kulkee vain kulttuuriyhdistys Kuvion tilin kautta, eivätkä luvatut korotukset ole niin merkittäviä, että siitä kunnat hyötyisivät.

Sivistysjohtajat sekä kuntien LEKA-edustajat esittävät kuntien päätöksentekoon, että yhteistyö lastenkulttuurikeskus LEKA:n kanssa lopetetaan välittömästi. Mahdollisesti jo maksetut vuoden 2023 LEKA-toimintarahat pyydetään palauttamaan kuntiin. LEKA-yhteistyön päättämisen myötä kunnilla ei ole perusteita jatkaa kulttuuriyhdistys Kuvion jäsenenä toimimista, sillä LEKA-toiminta on ollut kuntien kannalta Kuvio ry:n ainut tehtävä. Samalla esitetään, että kunnat irtisanoutuvat siten myös yhdistyksen jäsenyydestä välittömästi. Jo maksetut jäsenmaksut vuodelta 2023 jäävät kulttuuriyhdistys Kuviolle.

On syytä korostaa, että vaikka yhteistyö LEKA:n ja Kulttuuriyhdistys kuvion kanssa päättyy, yhteistyö seutukunnan kuntien kesken jatkuu edelleen aktiivisesti. Kuntien viranhaltijat ja työntekijät sitoutuvat seutukunnallisen yhteistyön tiivistämiseen ja edelleen kehittämiseen lastenkulttuurin osalta. Tavoitteena on varmistaa, että lapsilla on mahdollisuus osallistua monipuolisiin kulttuuripalveluihin ja saada elämyksiä ja oppimiskokemuksia kulttuurin parissa.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: On/Ei

Yritysvaikutusten arviointi (Kvalt 66 §, 20.12.2010):

Vaikuttaako yritysten kilpailutilanteeseen: Kyllä/Ehkä/Ei

Onko päätöksellä vaikutuksia yritysten määrän kehittymiseen:

Kyllä/Ehkä/Ei

Vaikuttaako päätös positiivisesti työpaikkojen muodostumiseen:

Kyllä/Ehkä/Ei

Onko palvelu mahdollista ulkoistaa: Kyllä/Ehkä/Ei

Valmistelija: Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675

Esittelijä: Sivistystoimenjohtaja

Päätösehdotus: Sivistyslautakunta päättää

1) että Tammelan kunnan yhteistyö LEKA-toiminnan osalta päättyy välittömästi,

2) esittää kunnanhallitukselle, että Tammelan kunta irtisanoutuu Kulttuuriyhdistys Kuvion hallituksesta/toiminnasta välittömästi.

Käsittely: Kirjastonjohtaja Soili Ojanen saapui kokoukseen klo 17:29 esittelemään asiaa lautakunnalle. Soili Ojanen poistui kokouksesta klo 17:40 ennen päätöksen tekoa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.